Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Speranța Clima
Dosarul nr. 2ac-161/25; 2-24053593-02-2ac-07032025

D E C I Z I E

22 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil,***mercial şi de*****ntencios administrativ al Curţii de Apel Centru**

Instanța de judecată în*****mponența:
Preşedintele*****mpletului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier – Andreea Caracaș

Examinând în ședință publică, în limba de stat, apelul declarat de Ministerul Justiției al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 noiembrie 2024, prin care a fost admisă parțial acțiunea, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Solomon*****nstruct Imobil" împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la*****nstatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea venitului ratat, –

C o n s t a t ă:

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. La data de 16 mai 2024 SRL "Solomon*****nstruct Imobil" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la*****nstatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea venitului ratat.
3. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, dosar nr. 3-4599/19 (2-19189635-12-3-2019-1), acțiunea înaintată de SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a fost admisă, astfel s-a anulat răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019, fiind obligată Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral ***** și a documentelor anexate,*****nform legii.
4. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2022, dosarul nr. 3a-1603/21 (2-19189635-02- 3a-14122021), a fost declarat inadmisibil apelul depus de Agenția Proprietății Publice și apelul depus de Centrul Republican pentru*****pii și Tineret împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, din motiv că apelanții nu au depus în termenul legal motivarea cererilor de apel.
5. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 mai 2022 (dosar nr. 3r-147/22, 2-19189635-01-3r-10052022), recursul Centrului Republican pentru*****pii și Tineret „Artico" a fost declarat inadmisibil.
6. Drept urmare, la 23 martie 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a depus în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea nr. C48/03-22 privind dispunerea/inițierea executării silite a

hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, prin care a fost admisă acțiunea SRL „Solomon*****nstruct Imobil”, anulat răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019, fiind obligată Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral ***** și a documentelor anexate,*****nform legii în ordinea art. 249 alin.(3) din*****dul administrativ, or executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi*****ntestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

7. Conform art. 249-250 și 253-256*****d administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută*****nform prevederilor prezentului capitol, pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt*****mpetente instanțele de apel, titluri executorii sunt: hotărârile judecătorești executorii, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării, deciziile luate în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi*****ntestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.
8. Din 23 martie 2022, data depunerii cererii,*****nstată reclamantul că se află în procedură de executare a actului judiciar cu caracter irevocabil, iar organul*****mpetent întru executarea actului judiciar nominalizat este Curtea de Apel Chișinău, care la rândul său a atribuit procedurii de executare numărul de înregistrare 3ex-17/22 (2-14059848-02-3ex-24032022).
9. La 27 aprilie 2022 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa SRL „Solomon*****nstruct Imobil” opinia APP referitor la executarea actului judiciar. La 29 aprilie 2022 prin cererea nr. C68/04-22 creditorul a informat instanța privitor la faptul tergiversării executării actului judiciar de către organul public central APP. La 25 mai 2022 debitorul Agenția Proprietății Publice solicită Curții de Apel Chișinău extinderea termenului de prezentare a opiniei asupra dosarului de executare.
10. Prin cererea nr. C81/05-22 din 25 mai 2022, înregistrată în cancelaria Curții de Apel Chișinău la 26 mai 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil” solicită Curții de Apel Chișinău, Judecător E. Palanciuc notificarea Agenției Proprietății Publice privind executarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, dosar nr. 3-4599/19 (2-19189635-12-3-2019-1) prin care s-a obligat Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral ***** și a documentelor anexate,*****nform Legii, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă în proporție de cel puțin 300 unități*****nvențională și desemnarea unui nou termen de executare care nu va depăși 5 zile.
11. Notează că SRL „Solomon*****nstruct Imobil” prin cererea nr. C89/06-22 din 06 iunie 2022 (înregistrată în cancelaria Curții de Apel Chișinău la 07 iunie 2022), având în vedere că sunt depășiți vădit termenii de executare a actului judiciar (30 zile dar nu mai mult de 45 zile), a solicitat instanței aplicarea*****respunzătoare a dispozițiilor de executare a actului judiciar din 23 iulie 2021, care se va încadra în norma art. 249, 253*****d administrativ, iar în caz de neexecutare a dispune aplicarea dispoziției art. 255*****d administrativ prin avizarea actului de către instanța de judecată.
12. SRL „Solomon*****nstruct Imobil” prin cererea nr. C101/06-2022 din 23 iunie 2022 a*****municat Curții de Apel Chișinău că, pe parcursul a cca trei luni (90 zile) executarea acului judiciar este rezumat doar și numai la examinarea opiniilor înaintate de creditor și debitor în procedura de executare. Din motive neimputabile creditorului, instanța de judecată în calitate de organ ce pune în executare actul judiciar și supraveghează executarea acestuia

acordă priorități/avantaje Debitorului, în speță Agenției Proprietății Publice. Împrejurările date se certifică prin lipsa unor sancțiuni aplicate debitorului pentru neexecutarea actului judiciar, amânarea executării acestuia la solicitarea debitorului, termenul îndelungat de executare etc. Astfel de acțiuni în viziunea creditorului pun în dificultate executarea actului judiciar, creează dubii privind egalitatea actului judiciar, permite debitorului aplicarea unor pârghii de influență directă asupra calității actului judiciar, ori, potrivit opiniei expuse de către debitorul datată cu 28 mai 2022, acesta din urmă de fapt și de drept se expune asupra soluției judiciare, calificând-o ca o soluție care chipurile nu s-a expus asupra tuturor circumstanțelor, deschide anumite paranteze, interpretează la propriu actul judiciar care a obținut calitatea irevocabilă și obligatorie spre executare.

13. Prin cererea nr. 108/07-2022 din 01 iulie 2022, SRL „Solomon*****nstruct Imobil”*****nstată că scopul urmărit de debitor (imposibilitatea executării hotărârii din 23 iulie 2021 prin motivarea lipsei actului de stabilire a hotarelor, vizarea acestuia*****nform prevederilor legale, reprezintă o motivare falsă, amăgitoare, fabricată, abuzivă, lipsită de orice justificare, împrejurare certificată prin cererea creditorului nr. 20/02-2019 din 14 februarie 2019, recepționată de Agenția Proprietății Publice (debitor) la 21 februarie 2019 număr de înregistrare 1407 prin care au fost expediate toate actele ce necesită a fi avizate,*****pia se anexează). În vederea neadmiterii unor asemenea situații lipsite de legalitate, Creditorul prin prezenta expediază repetat și către instanța de judecată atribuită cu drept de executare următorul set de acte în original, care au*****nstituit obiectul examinării soluționat prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2022, aflată spre executare și anume: Actul de stabilire a hotarelor din 04 februarie 2019 - în original, cu anexele: Actul de*****nstatare pe teren din 04 februarie 2019 (1 filă) - în original; Schema stabilirii hotarelor terenului (1 fila) - în original; Planul geometric a terenului nr.cad. 01000517.219 (2 file) - în original; Planul geometric a terenului nr.cad. 01000517.101(3 file) - în original.
14. Mai reține că prin cererea nr. C114/07-22 din 18 iulie 2022 (înregistrată în cancelaria Curții de Apel Chișinău la 19 iulie 2022), creditorul a solicitat Curții de Apel Chișinău: - stoparea abuzurilor debitorului (Agenția Proprietății Publice - manifestate prin tergiversarea cu rea-credință a executării actului judiciar irevocabil) în cadrul procedurii de executare nr. 3ex-17/22 privind executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău din 23 iulie 2021, dosar nr. 3-4599/19 (2-19189635-12-3-2019-1); adoptarea soluției judiciare sub formă de încheiere,*****respunzător art. 249 alin.3*****d administrativ, prin care se dispune a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral ***** și a documentelor anexate,*****nform legii.
15. Subliniază reclamantul că numirea ședinței judiciare întru asigurarea examinării cererii privind obligarea executării actului s-a dispus de instanță abia la 05 decembrie 2022, care a fost amânată pentru 19 decembrie 2022, temei de amânare fiind explicarea instanței ce acte urmează să prezinte Agenția Proprietății Publice (la acest capitol probabil s-a admis o eroare pr. verb f.d. 96). În ședința de judecată numită pentru 19 decembrie 2022, instanța de executare dispune la propriu acordarea unui termen suplimentar Agenției Proprietății Publice pentru executarea benevolă a actului judiciar și anunță întrerupere până la 06 februarie 2023, orele 12.00. (pr. verb, f.d.97). În ședința din 06 februarie 2023,*****legiul dispune acordarea unui termen suplimentar pentru executare, cu amânarea ședinței pentru 27 februarie 2023 (pr. verb. f.d.98). În ședința de 27 februarie 2023, instanța dispune aplicarea sancțiunii*****ntravenționale în mărime de 5000 lei și se acordă Agenției Proprietății

Publice un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 23 iulie 2021, cu prezentarea probelor în acest sens, prin depunerea în secretariatul Curții de Apel Chișinău.

16. Așadar, în perioada 23.03.2022 - 27.02.2023 de către Curtea de Apel Chișinău nu au fost întreprinse acțiuni efective întru realizarea scopului documentului executoriu-executarea propriu zisă a actului judiciar.
17. Prin cererea nr. C32/04-23 din 14 aprilie 2023, creditorul a solicitat instanței de judecată dispunerea executării imediate a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021 în ordinea art. 249-255 a*****dului administrativ, ori în caz*****ntrar executarea actului judiciar se va*****nsidera tergiversată cu participarea activă/susținută de instanța de executare în mod direct și intenționat.
18. Noul termen acordat de instanță 27.02.2023-10.02.2023 debitorul pentru executarea actului judiciar din nou nu a fost respectat, iar justificarea că procedura este expediată Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea recursului depus asupra aplicării sancțiunii, nu justifică neexecutarea documentului de executare silită.
19. Din 27 februarie 2023 și până la momentul actual 18 august 2023, nu au fost întreprinse acțiuni în vederea executării actului judiciar, ori perioada respectivă ar putea fi calificată drept perioadă de suspendare a executării, acțiune care nu se încadrează în câmpul legal existent și pe cale de*****nsecință denotă tergiversarea nejustificată a executării documentului executoriu. În același timp, recursul declarat de debitor a fost numit spre examinare de Curtea Supremă de Justiție pentru 19 iulie 2023, amânat pentru 02 august 2023, amânat pentru 09 august 2023, amânat pentru 20 septembrie 2023, drept temei de amânare fiind necesitatea de timp suplimentar pentru examinarea probelor etc.
20. Semnificativ, tergiversarea executării actului judiciar este imputată APP (organ public central), care beneficiind de locul său semnificativ în cadrul puterii executive prin diferite tertipuri stagnează, împiedică executarea actului judiciar.
21. Astfel, prin neexecutarea actului judiciar, creditorul este lipsit de posesia, administrarea și dispoziția bunului deținut cu drept de proprietate, împrejurare certificată prin extrasele RBI, care denotă suprapunerea terenului nr. cad. ***** cu terenul nr. cad. *****, iar actul de stabilire a hotarelor prezentat pentru aprobare încă la 14 februarie 2019 înlătură orice omisiune, suprapunere a terenurilor prin înregistrarea lui în Registrul bunurilor imobile. Ori, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, s-a stabilit ilegalitatea refuzului eliberat la 14 septembrie 2019 de către Agenția Proprietății Publice.
22. În drept, reclamanta invocă practica CEDO care subliniază că, o justiție întârziată este o justiție negată. Din acest motiv, în ultimul timp, celerității procedurilor îi este acordată o atenție deosebită. Prin hotărârea Olaru ș.a. c. Moldovei (28 iulie 2009), Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a cerut Guvernului, printre altele, să instituie la nivel național un mecanism pentru remedierea persoanelor afectate de neexecutarea hotărârilor judecătorești privind acordarea spațiului locativ.
23. În acest scop, la 21 aprilie 2011, Parlamentul a adoptat Legea nr. 87 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Scopul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011*****nstituie crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Este unul din principalele mecanisme

interne prin care se tinde la respectarea termenului optim și previzibil de soluționare al procesului.

24. Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea enunțată, aplicarea și interpretarea termenelor din această lege se face prin prisma legislației naționale, a prevederilor*****nvenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Astfel, solicitând respectarea unui „termen rezonabil",*****nvenția subliniază importanța ca justiția să nu fie făcută cu întârzieri care ar putea pune în pericol eficacitatea și credibilitatea sa (H. împotriva Franței, pct. 58; Katte Klitsche de la Grange împotriva Italiei, pct. 61).
25. În ceea ce privește*****nceptul „termen", acesta acoperă, în principiu, întreaga procedură, inclusiv căile de atac (Konig împotriva Germaniei, pct. 98 in fine). El se întinde până la decizia care soluționează „contestația" (Poiss împotriva Austriei, pct. 50). Astfel, cerința respectării unui termen rezonabil se referă la toate fazele procedurilor legale care urmăresc soluționarea plângerii, fără a putea fi exceptate fazele posterioare deciziilor pe fond (Robins împotriva Regatului Unit, pct. 28-29). 359. Doar atunci când dreptul revendicat într-o procedură se realizează efectiv, „termenul" a ajuns la final (Estima Jorge împotriva Portugaliei, pct. 36-38).
26. Prin prisma prevederilor art. 1 alin. (1), art. 2 alin.(l), art. 4 alin.(l)-(2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 6 § 1 din*****nvenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și în temeiul Hotărârii Curții*****nstituționale nr.3 din 20 ianuarie 2015, §41, reclamantul indică asupra principiul preeminenței dreptului și dreptul la un proces echitabil și susține că neexecutarea în termen rezonabil a documentului executoriu hotărârii Judecătoriei Chișinău din 23 iulie 2021, dosar nr. 3-4599/19 (2-19189635-12-3-2019-1), pe parcursul perioadei de 23 iulie 2021 – 20 august 2023 - 2 ani 27 zile, este responsabilitatea statului cât și inacțiunilor debitorului care a invocat diferite tertipuri sub formă de neclarități. Or, poate fi pusă pe seama statului o încălcare în*****ntextul executării hotărârii judecătorești în situația în care documentul executoriu s-a aflat în procedura de executare silită pe motivul examinării cererilor debitorului, aceste circumstanțe putând fi puse în exclusivitate pe seama Statului în*****ntextul executării hotărârii judecătorești.
27. Mai mult ca atât,*****nform aceleiași practici judiciare a Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor omului, hotărârea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei. În acest sens, o dată ce hotărârea de judecată nu va fi executată va avea loc încălcarea art. 6 din*****nvenție. Totodată menționăm că, s-a încălcat dreptul la protecția proprietății, drept prevăzut de art. 1 al Protocolului 1 al*****nvenției CEDO, iar în situația în care hotărârea judecătorească nu a fost executată, reclamantul este în imposibilitate să beneficieze de elementele dreptului de proprietatea format prin existent suprapunerilor, iar ivirea actului de stabilire a hotarelor ar înlătura aceste deficiențe.
28. Așadar, remarcă că executarea hotărârii judecătorești*****nstituie parte integrantă a procesului, iar*****nvenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale la art. 6 § 1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva

sa. în același*****ntext, în jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului este reținut că dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 din*****nvență, protejează, de asemenea, și executarea hotărârilor judecătorești definitive si obligatorii, care, într-un stat ce respectă preeminența dreptului, nu pot rămâne fără efect în detrimentul unei părți.

29. În*****nsecință, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi împiedicată, anulată sau întârziată într-un mod excesiv (hotărârile Homsby împotriva Greciei din 19 martie 1997; Burdov împotriva Rusiei; Jasiuniene împotriva Lituaniei; Ruianu împotriva României). În situațiile în care se invocă neexecutarea unei hotărâri judecătorești sau nerespectarea termenului rezonabil de executare a acestora Curtea impune necesitatea de a analiza dacă această limitare este*****mpatibilă cu art. 6 alin. 1 din*****nvență, motivele care au*****ndus autoritățile la nerespectarea în întregime a hotărârii judecătorești în cauză
30. În*****nformitate cu prevederile art. 16 alin. (1), (2) CPC, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sânt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de*****nsiderație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul*****d și în alte legi.
31. Mai relevă că modul și termenele de executare sunt prevăzute de art. 253, 254, 255*****d administrativ, pentru impunerea acțiunilor, a tolerărilor sau a inacțiunilor în privința persoanelor juridice de drept public sânt aplicabile măsurile*****ercitive*****nform art. 254-256. Înaintea desfășurării executării,*****nducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. Această prevedere nu se aplică în cazul executării ordonanțelor provizorii și în alte cazuri urgente. Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executat. Acest termen nu poate depăși 30 de zile. Prevederile art. 178 se aplică*****respunzător., art. 255 (1) Dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația de emitere a unui act administrativ individual în termen de 15 zile, instanța de apel poate emite ea însăși, în cazuri adecvate, actul administrativ. (2) La cererea persoanei juridice de drept public, instanța de apel poate prelungi termenul pentru emiterea actului administrativ individual cu până la 45 de zile, dacă acest lucru este cerut de*****mplexitatea actului administrativ ce trebuie emis.
32. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârile: Prodan*****ntra Moldovei din 18 mai 2004, Țîbîmeac*****ntra Moldovei din 16 octombrie 2007, Sîrbu*****ntra Moldovei din 15 iunie 2004 a*****nstatat că articolul 6 § 1 al*****nvenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile,*****nstituie un aspect.
33. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat*****ntractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părți. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice și prompte - tară a proteja executarea hotărârilor judecătorești; a interpreta articolul 6 ca referindu-se în

exclusivitate la accesul la o instanță și îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situații incompatibile cu principiul preeminenței dreptului, pe care Statele sontractante și-au asumat angajamentul să-1 respecte atunci când au ratificat*****nvenția. Executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului" în sensul articolului 6 (a se vedea Hornsby v. Greece, hotărâre din 19 martie 1997, Reports 1997- II, p.510, § 40). Sistemul european de protecție a drepturilor omului garantează principiul supremației legii ca principiu fundamental al oricărei democrații și principiu de baza al ordinii publice europene. Astfel, calitatea esențială a unei proceduri judiciare o formează accelerarea judecății fiecărei cauze, accelerare care nu trebuie să afecteze libertatea individuală a părților implicate în proces, drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare*****mpatibilă cu nevoile justiției.

34. Consideră că relevanță prezintă jurisprudența CEDO (cauza Antipenkov vs. Rusia, nr.33470/03 din 15 octombrie 2009, §82) în care Curtea a reiterat că părții lezate nu-i poate fi cerut ca aceasta să prezinte probe întru argumentarea prejudiciului moral suferit, iar simpla*****nstatare a încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil este suficientă pentru a oferi o satisfacție echitabilă. Mai mult,*****nform hotărârii CEDO din 10.11.2004 în cauza Emestina Zullo vs Italia, Curtea a menționat că mărimea daunei morale va fi stabilită în funcție și de nivelul de viață în statul respectiv.
35. Astfel, prin faptul neexecutării hotărârii definitive a instanței judecătorești, și în particular circumstanțele în care aceasta se întâmplă, mai exact atitudinea și*****mportamentul neglijent și indiferent al debitorului procedurii de executare, în raport atât cu obligațiile sale de autoritate publică cât și în raport cu drepturile și libertățile fundamentale ale reclamantului, toate în cumul cauzează și suferințe și trăiri negative reclamantului. Prejudiciul nepatrimonial devine și mai*****nsiderabil având în vedere faptul că încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești este*****nstatată dar nu este „sancționată".
36. Or,*****nform art. 315*****d civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului, dreptul de proprietate este perpetuu, dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț.*****nform art. 316*****d civil, proprietatea este, în*****ndițiile legii, inviolabilă, dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în*****ndițiile legii.
37. De asemenea, ținând*****nt de dispoziția art. 317*****d civil, tot ceea ce produce bunul, precum si tot ceea ce unește bunul ori se încorporează în el ca urmare a faptei proprietarului, a unei alte persoane ori a unui caz fortuit, revine proprietarului dacă legea nu prevede altfel, creditorul este în imposibilitate de a realiza beneficiile care ar putea fi obținute în urma administrării depline a bunului. Ori, potrivit art. 499*****d civil, drepturile reale asupra imobilelor supuse înscrierii potrivit legii se vor dobândi atât între părți, cât și față de terți numai prin înscrierea în registrul bunurilor imobile a*****nstituirii sau strămutării lor în temeiul acordului de voință dintre părți.
38. Drept urmare, în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, art. 166-167, 238-241 CPC, cere reclamantul*****nstatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 23 iulie 2021 (dosar nr. 3-4599/19 (2-19189635-12-3-2019-1)) emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a venitului ratat de

6.000.000 lei, precum și prejudiciul moral cauzat pentru neexecutarea în termen a actului judiciar în valoare de 200.000 lei.

39. La data de 12 iunie 2024 Ministerul Justiției al RM a depus referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii reclamantului ca fiind neîntemeiată.
40. Prin încheiere protocolară din 04 iulie 2024, instanța a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice.
41. La data de 09 septembrie 2024 Agenția Proprietății Publice a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „Solomon*****nstruct Imobil" ca neîntemeiată.
42. Notează că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani nr. 3-4599/19 din 23 iulie 2021, a fost admisă cererea de chemare în judecată a SRL „Solomon*****nstruct Imobil" către Agenția Proprietății Publice, prin care s-a anulat răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019 și a fost obligată Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu număr cadastral 0100517219 și documentelor anexate,*****nform legii.
43. La 23 martie 2022, în*****respundere cu exigențele art. 249, 253-256 a*****dului administrativ, SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a solicitat Curții de Apel Chișinău dispunerea/executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîscani din 23 iulie 2021, nr. 3-4599/19.
44. La 22 aprilie 2022 la Curtea de Apel Chișinău a fost depusă opinia Agenției nr. 05-04-2718 asupra cererii de inițiere a procedurii de executare cu privire la obligarea Agenției Proprietății Publice să avizeze actul privind stabilirea hotarelor terenului cu nr. cadastral nr. 0100517219.
45. Menționează că dispozitivul hotărârii din 23 iulie 2021 dispune: „Se obligă Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr. cadastral ***** și a documentelor anexate,*****nform legii". Astfel, reieșind din formularea citată, Agenția Proprietății Publice este obligată să avizeze actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr. cadastral ***** și a documentelor anexă la acesta, doar în cazul în care acestea*****respund rigorilor de fond și formă, stabilite de prevederile actelor normative în materia respectivă.
46. Deci, regulile de perfectare a documentelor rezultate în urma efectuării lucrărilor cadastrale, inclusiv a actului de stabilire a hotarelor unui teren se*****nțin în Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru, nr. 70 din 04 august 2017 (MO nr.330-334/1702 din 08 septembrie 2017) și în Instrucțiunea cu privire la*****nținutul și modul de elaborare a documentației cadastrale la formarea bunurilor imobile, aprobat prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru, nr. 71 din 04 august 2017 (MO nr.371-382/1911 din 27 octombrie 2017). În*****ncret, terenul cu nr. cadastral 0100517219 se suprapune peste terenul cu nr. cadastral 0100517219, teren care face parte din domeniul public al statului, în gestiunea Centrului Republican pentru*****pii și Tineret „Artico".
47. Poziția Agenției subscrisă în procedura menționată, este că avizarea respectivelor acte din dosarul tehnic, prezentat de reclamant, va*****nduce la diminuarea terenului cu nr. cadastral 0100517219, domeniul public, cu suprafața solicitată de către SRL „Solomon*****nstruct Imobil", în felul acesta statul va fi deposedat de un bun din domeniul public într-un mod ce*****ntravine prevederilor legale imperative stabilite în acest scop. Or, în*****nformitate cu art. 6 alin. 1 lit. a) din Legea 121/2007, privind administrarea și deetatizarea proprietății

publice, trecerea bunurilor dintr-un domeniu în altul al statului ține de*****mpetența Guvernului Republicii Moldova.

48. Ținând*****nt de faptul că hotărârea de judecată*****nține mențiunea „conform legii” se prezumă că, în cazul în care creditorul/SRL „Solomon*****nstruct Imobil” va prezenta spre avizare actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr. cadastral *****, și a anexelor la acesta, perfectate cu abateri de la prevederile instrucțiunilor nominalizate, debitorul Agenția Proprietății Publice nu poate avea obligația de a le aviza.
49. Pe aspectul dat s-a solicitat instanței a explica dispozitivul hotărârii în cauză, însă demersul în cauză a fost respins ca neîntemeiat.
50. În*****ntext, Agenția Proprietății Publice a determinat cererea SRL „Solomon*****nstruct Imobil” de solicitare a Curții de Apel Chișinău de a dispune executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, nr. 3-4599/19, a fi abuzivă și neîntemeiată, deoarece instigă debitorul de a întreprinde acțiuni care sunt*****ntrare atât actului judecătoresc supus executării, cât și a cadrului normativ existent.
51. Astfel, avizarea actului de stabilire a hotarelor terenului cu nr. cadastral ***** și a documentelor anexate (cum este indicat în hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 23 iulie 2021, nr. 3-4599/19) cade sub riscul ca fapta în cauză să fie determinată a fi*****ntrară ultimei mențiuni ale aceleiași hotărâri a instanței care prevede „*****nform legii”.
52. Agenția Proprietății Publice este*****nștientă de statul obligatoriu executării actelor judecătorești, însă în speța dată, obligativitatea acțiunilor ce se impun a fi întreprinse sunt*****ntradictorii și se exclud reciproc (a executa*****nform legii, dar se impun acțiuni*****ntrar legii).
53. În*****ntextul celor menționate, atât cât actele vizate în hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani nr. 3-4599/19 din 23 iulie 2021 nu sunt perfectate de către creditorul/SRL „Solomon*****nstruct Imobil”*****nform cerințelor legale, cererea acestuia de a dispune executarea hotărârii este neîntemeiată/abuzivă și respectiv,*****ntravine dispozițiilor aceluiași act judecătoresc, care obligă a fi legale.
54. Relevă că asupra*****rectitudinii acțiunilor Agenției Proprietății Publice (în procedura de executare) s-a expus și Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 13 decembrie 2023, dosar nr. 3r-79/23 // 2-14059848-01-3r-06042023 (anexată de reclamant la materialele dosarului, unde a fost anulată încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2023, prin care a fost aplicată Agenției Proprietății Publice amenda în mărime de 100 unități*****nvenționale, pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 23 iulie 2021.
55. La fel, atenționează că cauza de*****ntencios administrativ, intentată la cererea SRL „Solomon*****nstruct Imobil” cu privire la inițierea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, nr. 3-4599/19, se află pe rol la Curtea de Apel Chișinău.
56. Nu există nici o acțiune din partea creditorului SRL „Solomon*****nstruct Imobil” privind ajustarea și respectiv prezentarea actului de stabilire a hotarelor terenului cu număr cadastral 0100517219 și a documentelor anexate,*****nform exigențelor legale și cerințelor actului judecătoresc supus executării. Respectiv, impedimentele iscate în executarea hotărârii date implică în mod direct vinovăția creditorului SRL „Solomon*****nstruct Imobil”.
57. Astfel, circumstanțele raportate supra fără careva dubii certifică că Agenția Proprietății Publice nu a tergiversat/tergiversează executarea hotărârii judecătorești vizate.

58. Conform dispozițiilor art. 2 alin. (2) al Legii nr. 87/2011, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Astfel, în circumstanțele de drept și de fapt descrise supra, creditorului/SRL „Solomon*****nstruct Imobil" nu este în drept de a invoca prejudicii în*****raport cu executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.
59. Urmare celor menționate și a actelor vizate în executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, nr. 3-4599/19, care implică unele*****ndiționalități la valorificarea acesteia, stabilește că Agenția Proprietății Publice a acționat cu bună credință în procedura executorie vizată, situație ce fără echivoc exclud circumstanțe determinate în cererea de chemare în judecată a creditorului/SRL „Solomon*****nstruct Imobil".
60. În*****ntext, acțiunea SRL „Solomon*****nstruct Imobil" privind*****nstatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 iulie 2021, nr. 3- 4599/19, cu încasarea prejudiciului este neîntemeiată, lipsită de*****nsistență și suport juridic, urmând a fi respinsă.
61. **Hotărârea primei instanțe**: În temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 12 noiembrie 2024, se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Solomon*****nstruct Imobil" împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la*****nstatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea venitului ratat. Se*****nstată încălcarea dreptului SRL "Solomon*****nstruct Imobil" la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 iulie 2021 (dosar nr. 3-4599/19). Se încasează din*****ntul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul SRL "Solomon*****nstruct Imobil" cu titlu de prejudiciu moral suma de 20000 (douăzeci mii) lei, în rest capătul de cerere privind repararea prejudiciului moral se respinge ca neîntemeiat. Se respinge ca neîntemeiat capătul de cerere privind încasarea venitului ratat.

Solicitarea apelantului și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apel

62. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, în data de 18 noiembrie 2024 Ministerul Justiției al RM a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 12 noiembrie 2024 solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă integral.
63. **<u>În motivarea cererii de apel, reprezentantul apelantului</u>**, a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în referința prezentată în instanța de fond.
64. Nemijlocit, apelantul pretinde că*****ncluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în*****ntradicție cu circumstanțele cauzei (art. 386 alin. (1) lit. c)*****d de Procedură Civilă), iar normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate, aplicate eronat (art. 386 alin. (1) lit. d)*****d de Procedură Civilă).
65. Conform practicii juridice naționale, Statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, iar elucidarea cazurilor și*****ndițiilor de răspundere patrimonială se întreprinde printr-o lege specială, nemijlocit*****nform prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 87, ținând*****nt de incidența art. 6 din*****nvenția Europeană, care îi garantează oricărei persoane dreptul de acces la justiție, care are drept*****nsecință dreptul la executarea hotărârilor judecătorești definitive. Totuși, acest drept nu poate obliga un stat să

asigure executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, oricare ar fi ea si oricare ar fi circumstanțele în schimb, statul are obligația de a se dota cu un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea Obligațiilor pozitive ce îi revin. Respectiv, instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente.

66. La caz, apelantul menționează că, la pronunțarea și motivarea hotărârii judecătorești prima instanță a reținut acțiunilor întreprinse de către Curtea de Apel Chișinău investită cu executarea hotărîrii judecătorești, în baza raportului motivat prezentat, omițând să elucideze*****mplet problematica cauzei date, în*****raport cu ansamblul rezonabilității măsurilor posibile a fi de a fi întreprinse, de către autoritatea de executare. În același*****ntext, prima instanță urma să nu se limiteze la calcularea termenului de executare, nemijlocit urma să*****roboreze aceste circumstanțe cu măsurile întreprinde de organul investit cu executarea hotărârii.
67. Prima instanță urma să verifice și să analizeze: Miza pentru reclamant în cadrul dosarului de executare, miza reclamantului fiind certă, și anume de a fi avizat de către Agenția Proprietății Publice, actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517219 și a documentelor anexate.*****mportamentul participanților: în acțiunea pe marginea căreia se pretinde încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 iulie 2021, dosar nr. 3-4599/19, executarea fiind ghidată de normele*****dului administrativ, avînd în vedere faptul că este o cauză de*****ntencios administrativ. Prin urmare, din analiza raportului prezentat de către Curtea de Apel Chișinău, ultima, în scopul asigurării executării hotărîrii judecătorești, a aplicat mecanismele prevăzute de*****dul administrativ, în*****ncret normele prevăzute de art. 253-254*****d administrativ.
68. Indică asupra faptului că, la 23 martie 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil” s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu o cerere prin care a solicitat inițierea procedurii de executare silită a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021, emisă în cadrul dosarului nr, 3-4599/19, prin care a fost anulat răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019, fiind obligată Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517219 și a documentelor anexate,*****nform legii.
69. La 12 aprilie 2022, în temeiul art. 53*****d administrativ, Curtea de Apel Chișinău a notificat debitorul Agenția Proprietății Publice despre cererea depusă de creditorul SRL „Solomon*****nstruct Imobil", fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la executarea, neexecutarea hotărârii judecătorești.
70. La 22 aprilie 2022 debitorul și-a expus opinia pe marginea cererii cu privire la inițierea procedurii de executare, invocând că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021 Agenția Proprietății Publice a fost obligată să avizeze actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr, cadastral 0100517219 și a documentelor anexate la acesta doar în cazul în care acestea*****respund rigorilor de fond și formă, stabilite de prevederile actelor normative în materia respectivă.
71. În acest sens, a explicat că regulile de perfectare a documentelor rezultate în urma efectuării lucrărilor cadastrale, inclusiv a actului de stabilire a hotarelor unui teren, se*****nțin în Instrucțiunea cu privire Ia modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren. aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 și în

Instrucțiunea cu privire la*****nținutul și modul de elaborare a documentației cadastrale la formarea bunurilor imobile, aprobat prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 71 din 04.08.2017.

72. Astfel, în cazul în care creditorul prezintă spre avizare actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr. cadastral 0100517219 și a anexelor la acesta, perfectate cu abateri de le prevederile instrucțiunilor nominalizate, Agenția Proprietății Publice nu poate avea obligația de a le aviza.
73. La 27 aprilie 2022 Curtea de Apel Chișinău a notificat creditorului opinia debitorului, astfel la 05 mai 2022 creditorul a depus obiecții pe marginea acesteia.
74. La 12 mai 2022 Curtea de Apel Chișinău a notificat aceste obiecții debitorului fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la obiecțiile creditorului, iar la 23 mai 2022 Agenția Proprietății Publice a depus cerere privind prelungirea termenului de expunere a opiniei pe marginea cererii privind inițierea procedurii de executare.
75. La 26 mai 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a depus cerere privind aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă Agenției Proprietății Publice.
76. La 27 mai 2022 Agenția Proprietății Publice a depus opinia asupra cererii creditorului cu privire la executarea actului judecătoresc, prin care a reiterat opinia*****nform explicațiilor din 22 aprilie 2022.
77. La 07 iunie 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a depus o altă cerere prin care a solicitat aplicarea*****respunzătoare a dispozițiilor de executare a actului judiciar din 23 iulie 2021, care se va încadra în norma art. 253 din*****dul administrativ, iar în caz de neexecutare, dispunerea aplicării dispoziției art. 255 din*****dul administrativ, prin avizarea actului de către instanța de judecată.
78. La 17 iunie 2022 Curtea de Apel Chișinău a notificat debitorul despre cererea creditorului privind aplicarea*****respunzătoare a dispozițiilor de executare a actului judecătoresc, fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării, pentru prezentarea opiniei referitor la cererea creditorului,
79. La 24 iunie 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a depus o cerere prin care a invocat că debitorul nu poate fi îndreptățit în neexecutarea unui act judiciar cu caracter irevocabil, prin atitudinea/dezacordul acestuia în raport cu actul judiciar emis la 23 iulie 2021, or, debitorul la etapa procedurii de executare are o obligație certă expusă direct nemijlocit în partea dispozitivă a hotărârii din 23 iulie 2021 și care urmează a fi executat integral fără interpretări și expuneri de opinie în termenul stabilit, iar neexecutarea actului judiciar este*****ndiționată de aplicarea sancțiunilor stabilite de*****dul administrativ.
80. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2023 a fost aplicată Agenției Proprietății Publice amendă în mărime de unități*****nvenționale; pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021.
81. Încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2023 a fost*****ntestată cu recurs de către Agenției Proprietății Publice. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2023, a fost admis recursul depus de Agenția Proprietății Publice, a fost anulată încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2023 și s-a restituit cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (decizia se anexează).
82. Așadar, din analiza acțiunilor,*****mportamentului participanților în procedura de executare, în special al Curții de Apel Chișinău, nu rezultă o pasivitate din partea acesteia, deoarece au fost întreprinse măsurile prevăzute la art. 253, 254*****d administrativ. Mai

mult ca atît, Curtea de Apel Chișinău prin încheiere a aplicat chiar și amenda de*****nstrîngere debitorului, în scopul de a-l impune la executarea hotărârii însă această încheiere a fost anulată de către Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 13 decembrie 2023.

83. Complexitatea cauzei: este relevant de a sublinia că acest criteriu depinde în mod direct de*****mportamentul participanților la proces, circumstanțele*****ncrete ale cauzei, impedimentele ce influențează executarea hotărârii, criteriile enunțate se află într-o legătură indisolubilă.
84. Menționează că, din Decizia Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2023 prin care s-a anulat încheierea de aplicare a amenzii de*****nstrîngere, se deduc unele aspecte ce țin de*****mplexitatea cauzei și anume, în motivarea deciziei instanța de recurs a invocat următoarele; „Instanța de recurs*****nstată că hotărârea judecătorească supusă executării, impune Agenția Proprietății Publice la acțiunea de a aviza actul de stabilire a hotarelor și documentelor anexate, însă specifică că această acțiune trebuie să fie în limitele cadrului legal.
85. La caz,*****mpletul de judecată reține prevederile Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și cadastru nr. 70 din 04 august 2017, în special, pct. 251, potrivit căruia dacă terenul (pentru care se stabilesc hotarele) are hotar*****mun cu terenul proprietate publică, înregistrat în cadrul lucrărilor de delimitare şi hotarul nou-stabilit nu generează suprapuneri grafice,*****ordonarea acestui hotar cu autoritatea publică ce administrează terenul proprietate publică adiacent nu este necesară. Potrivit materialelor cauzei, actul de stabilire a hotarelor terenului şi documentele anexate la acesta (actul de*****nstatare pe teren, schema de stabilire a hotarelor, planul geometric al terenurilor - prezentate de către SRL „Solomon*****nstruct Imobil" anterior spre avizare), atestă că planul cadastral nu*****respunde cu amplasarea reală, necorespunderea se datorează suprapunerii terenurilor, respectiv în mod evident aceste acte nu pot fi avizate de către Agenţia Proprietăţii Publice în felul în care au fost prezentate. Reieşind din textul dispozitivului hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani, potrivit căreia: „a fost obligată Agenţia Proprietăţii Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517219 şi a documentelor anexate,*****nform legii", nu rezultă ideea că, Agenţia Proprietăţii Publice urmează să avizeze actele în varianta propusă de SRL „Solomon*****nstruct Imobil”, ci actele care*****respund rigorilor legii.
86. Prin urmare, din*****nstatările expuse de către Curtea Supremă de Justiție în decizia din 13 decembrie 2023, rezultă că Agenţia Proprietăţi Publice urmează să avizeze actele înaintate de către SRL „Solomon*****nstruct Imobil" doar dacă*****respund rigorilor legale.
87. Mai mult ca atît, potrivit materialelor cauzei, actul de stabilire a hotarelor terenului şi documentele anexate la acesta (actul de*****nstatare pe teren, schema de stabilire a hotarelor, planul geometric al terenurilor - prezentate de către SRL „Solomon*****nstruct Imobil" anterior spre avizare), atestă că planul cadastral nu*****respunde cu amplasarea reală, necorespunderea se datorează suprapunerii terenurilor, respectiv în mod evident aceste acte nu pot fi avizate de către Agenţia Proprietăţii Publice în felul în care au fost prezentate.
88. Le fel,*****nform actelor prezentate la prezenta acţiune de către intimatul SRL „Solomon*****nstruct Imobil" şi anume*****ntractul de vînzare- cumpărare din 19.07.2018, a bunului imobil cu numărul cadastral 0100517219, la punctul 2.1. prevede că terenul cu nr. cadastral 0100517219 se suprapune cu terenurile cu nr. cadastrale 0100517101,

0100517203. Prin urmare, intimatul încă de la procurarea acestui teren a cunoscut despre situaţia existentă ce ţine de problematica delimitării hotarelor terenurilor. Cu regret însă, toate aceste aspecte importante nu au fost elucidate de către instanţa de fond la examinarea cauzei.

89. Potrivit art. 56 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (în redacţie la 14.02.2019), în cazul stabilirii hotarelor fixe ale terenului, dreptul asupra bunurilor imobile se înregistrează cu*****ndiţia*****ordonării actului de stabilire a hotarelor sau a actului de*****nstatare pe teren cu toţi proprietarii terenurilor adiacente.
90. La fel, potrivit pct. 25 din Instrucţiune cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin Ordinul directorului general al Agenţiei Relaţii Funciare şi Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 (în redacţie la data depunerii cererii privind avizarea actului de stabilire a hotarelor - 14.02.2019), „Dacă terenul are hotare*****mune cu terenurile proprietate publică a statului (drumuri, căi ferate, păduri, ape, etc.) hotarul*****mun între aceste terenuri se stabileşte în prezenta reprezentanţilor împuterniciţi ai instituţiei ce administrează terenul în cauză şi reprezentanţilor autorităţilor publice centrale”.
91. În pct. 26 al Instrucţiunii menţionate, este stipulat că, „Reprezentantul autorităţii publice*****mpetente în*****mun cu titularul de drepturi, iar după caz, reprezentanţii instituţiilor ce administrează terenurile proprietate publică şi executantul lucrărilor cadastrale, în baza documentelor menţionate la pct.24 - 25 ale prezentei Instrucţiuni, stabilesc punctele de*****titură a hotarelor terenului şi materializează acestea cu ţăruşi de lemn sau de metal. Materializarea cu borne de hotar se efectuează doar la solicitarea titularului de drept şi din*****ntul acestuia”.
92. Totodată,*****nsideră relevant de menţionat că, pct. 29 din Instrucţiunea aprobată prin Ordinul directorului general al Agenţiei Relaţii Funciare şi Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 (în redacţie la 14.02.2019), stipulează expres că: „Dacă titularii terenurilor adiacente nu ajung la un acord privind stabilirea hotarelor şi refuză semnarea actului de stabilire ori nu s-au prezentat la procedura de stabilire a hotarelor terenului, segmentul de hotar respectiv se*****nsideră ca segment de hotar cu statut general”.
93. În*****nsecinţă, ţinând*****nt de faptul că legiuitorul a prevăzut mecanismul de reglementare a cazurilor în care titularii terenurilor adiacente nu ajung la un acord privind stabilirea hotarelor şi refuză semnarea actului de stabilire a hotarelor terenului, decade necesitatea obligării acestora să aplice semnătura şi ştampila instituţiei pe Actul de stabilire a hotarelor terenului din 04 februarie 2019 şi documentele anexate la acesta. Or, după cum s-a menţionat supra, din prevederile pct. 29 al Instrucţiunii, rezultă că în cazul în care titularii terenurilor adiacente nu ajung la un acord privind stabilirea hotarelor şi refuză semnarea actului de stabilire ori nu s-au prezentat la procedura de stabilire a hotarelor terenului, segmentul de hotar respectiv se*****nsideră ca segment de hotar cu statut general.
94. Iar, pe cale de*****nsecinţă, următorii paşi care pot fi întreprinşi de părţi în vederea apărării drepturilor sale, sunt reglementate de Secţiunea 5 din Instrucţiunea aprobată prin Ordinul directorului general al Agenţiei Relaţii Funciare şi Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 (în redacţie la 14.02.2019), respectiv excedează obiectul documentului executoriu din speţă.
95. Prin urmare, reieşind din faptul că prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Râşcani din 23 iulie 2021, Agenţia Proprietăţii Publice a fost obligată să avizeze actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517219 si i documentelor anexate,*****nform legii, iar, după cum s-a menţionat supra, Legea acordă dreptul discreţionar a proprietarului terenului adiacent de a semna sau a nu semna Actul de stabilire a hotarelor terenului, dacă nu este de

acord cu*****ncluziile reflectate în actul nominalizat, legislaţia stabileşte acţiunile care urmează a fi întreprinse în*****ntinuare de proprietarul terenului, or, Agenţia Proprietăţii Publice în cadrul procedurii de executare a susţinut că nu este de acord cu*****ncluziile din actul de stabilire a hotarelor terenului, iar după cum s-a menţionat supra, Legea acordă posibilitatea titularului terenurilor adiacente de a exprima dezacordul cu stabilirea hotarelor sau de a refuza semnarea actului de stabilire a hotarelor terenului.

96. Respectiv, odată ce prin documentul executoriu, debitorul a fost obligat să avizeze Actul de stabilire a hotarelor,*****nform Legii,*****nsideră că refuzul semnării actului nominalizat reprezintă o opţiune aleasă de Agenţia Proprietăţii Publice, prin prisma pct. 29 din Instrucţiunea aprobată prin Ordinul directorului general al Agenţiei Relaţii Funciare şi Cadastru nr. 70 din 04.08.2017.
97. Indică asupra faptului că, la această*****ncluzie a ajuns şi Curtea de Apel Chişinău prin încheierea emisă la 7 noiembrie 2024, prin care a dispus încetarea procedurii de executare silită a hotărârii Judecătoriei Chişinău sediul Râşcani din 23 iulie 2021, emisă în cauza de*****ntencios administrativ nr. 3-4599/19, la acţiunea înaintată de SRL „Solomon*****nstruct Imobil" către Agenţia Proprietăţii Publice, persoană terţă Centrul Republican pentru*****pii şi Tineret „ARTICO", privind anularea răspunsului nr. 03-05-3814 din 19.09.2019; obligarea avizării actului de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517219 şi a documentelor anexate.
98. În drept, apelantul invocă prevederile art. 119 al*****nstituţiei Republicii Moldova, art. 13 al*****nvenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, art. 358, 360, 362, 364, 373, 385 lit. c) şi 386, lit. c), d) din*****dul de Procedură Civilă al Republicii Moldova.
99. **Termenul legal de declarare a apelului:**
100. În*****nformitate cu prevederile art. 362 alin. (1)*****d de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
101. În acest*****ntext, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 12 noiembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la data de 18 noiembrie 2024,*****legiul civil*****nstată că apelul a fost declarat în termenul prevăzut de Lege.
102. **Referința intimatului:** În apărarea sa, reprezentantul intimatului „Solomon*****nstruct Imobil" SRL a depus referință, prin care a solicitat respingerea apelului declarat cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (Sediul Centru) din 12 noiembrie 2024, ca fiind legală și întemeiată. (248-251, Vol. II)
103. **Referința intervenientului accesoriu:** În apărarea sa, reprezentantul Agenției Proprietății Publice, a depus referință, prin care a solicitat admiterea apelului declarat de Ministerul Justiției al RM cu casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (Sediul Centru) din 12 noiembrie 2024 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă. (254-257, Vol. II)
104. **Poziția părților în cadrul dezbaterilor judiciare în apel:**
105. Reprezentanții apelantului, Ministerul Justiției al RM, Valiuh Irina și Stelea Teodor, în ședința de judecată ai susținut apelul declarat cu motivele de fapt și de drept invocate, solicitând să fie admis în sensul formulat.

106. Reprezentantul intimatului „Solomon*****nstruct Imobil” SRL, avocatul Agachi Nicolae, a solicitat respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiată, cu menținerea hotărârii instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.
107. În ședința instanței de apel reprezentantul intervenientului accesoriu Agenția Proprietății publice nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa. Drept urmare, prin prisma art. 379 alin. (2) CPC,*****legiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.

Motivarea instanței de apel

108. **Colegiul civil,*****mercial şi de*****ntencios administrativ al Curții de Apel Centru**, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii*****ntestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și în raport cu probele administrate,*****legiul judiciar*****nsideră întemeiat să admită apelul declarat și să caseze integral hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie respinsă integral, din următoarele motive.
109. În*****nformitate cu prevederile art. 385 lit. c) din*****dul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: **să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.**
110. În temeiul art. 386 alin. (1)*****d de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost*****nstatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le*****nsideră*****nstatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c)*****ncluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în*****ntradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat”. (2) **O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.**
111. În*****nformitate cu art. 387*****d de procedură civilă, *se*****nsideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituţională; c) a interpretat eronat legea; d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.*
112. În temeiul art. 388*****d de procedură civilă al RM, (1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: *a) cauza a fost judecată de un*****mplet de judecată*****mpus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a*****municat locul, data şi ora şedinţei de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului; d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre; g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată; h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea*****mpetenţei jurisdicţionale*. (2) **Săvîrşirea altor încălcări decît cele*****nsemnate la alin.(1)*****nstituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.**
113. Conform art. 239*****d de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele*****nstatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată.

114. Potrivit dispozițiilor art. 240 alin. (1)*****d de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele are au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.
115. În*****nformitate cu prevederile art. 121*****dul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care*****nfirmă,*****mbat ori pun la îndoială*****ncluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
116. Articolul 130 alin. (1)*****d de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei*****nvingere, bazată pe cercetarea multe aspectual,*****mpletă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
117. În temeiul art. 240 alin. (1)*****d de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
118. În*****nformitate cu prevederile art. 118 al-le (1)-(3)*****dul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le*****nsideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
119. În*****respundere cu art. 6 paragraful 1 din*****nvenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să*****nţină circumstanţele cauzei*****nstatate de instanţă, probele pe care se întemeiază*****ncluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
120. Conform art. 373*****d de procedură civilă (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte*****nstatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când*****nsimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.
121. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele

care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al*****ncluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani*****ntra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

122. **Circumstanţele cauzei,*****nstatate de instanţă şi probele pe care se întemeiază*****ncluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
123. În data de 16 mai 2024 SRL ”Solomon*****nstruct Imobil” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la*****nstatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și anume, a hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani nr. nr. 3-4599/19 din 23 iulie 2021, repararea prejudiciului moral și încasarea venitului ratat.
124. Examinând cauza în fond, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 12 noiembrie 2024, aplicând prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prima instanță a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Solomon*****nstruct Imobil”, a*****nstatat încălcarea dreptului SRL ”Solomon*****nstruct Imobil” la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 23 iulie 2021 (dosar nr. 3-4599/19), și a încasat din*****ntul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul SRL ”Solomon*****nstruct Imobil” cu titlu de prejudiciu moral suma de 20000 (douăzeci mii) lei. În rest, capătul de cerere privind repararea prejudiciului moral și privind încasarea venitului ratat, a fost respins ca neîntemeiat.
125. Colegiul civil, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești, ajunge la*****ncluzia că prima instanța nu a determinat*****rect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate nu a dat apreciere*****mpletă, obiectivă şi sub toate aspectele,*****ncluziile sale fiind întemeiate pe interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material. Respectiv,*****legiul*****nchide că hotărârea nu este întemeiată, fiind pasibilă de a fi casată cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă integral**, luând în*****nsiderație următoarele*****ncluzii.**
126. **Legile de care s-a călăuzit instanța**
127. **În drept,*****legiul reține că, potrivit prevederilor art. 20 din*****nstituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești*****mpetente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim.
128. În*****nformitate cu art. 5 alin. (1) din*****dul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau*****ntestate, libertățile și interesele legitime.
129. Potrivit art. 6 din*****dul de procedură civilă, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin*****nstatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

130. În acest*****ntext,*****legiul reține că, instituirea remediului național prin adoptarea Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, privește obligația instanțelor naționale de aplicare și interpretare a temeiurilor din prezenta lege prin prisma legislației naționale, a prevederilor*****nvenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.
131. Astfel, orice persoană poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, dacă se*****nstată o asemenea încălcare.
132. Nemijlocit, în *****nformitate cu art. 2 alin. (1) - (2) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, **orice persoană fizică sau juridică ce*****nsideră că i-a fost încălcat dreptul la** judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la **executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind*****nstatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare,** în*****ndiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. (2) *Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în*****ntinuare reclamant).*
133. Conform art. 3 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, cererea de chemare în judecată privind*****nstatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (denumită în*****ntinuare cerere de chemare în judecată) se depune*****nform regulilor de*****mpetenţă jurisdicţională stabilite la capitolul IV din*****dul de procedură civilă al Republicii Moldova şi se examinează de un alt*****mplet de judecată decît cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea.
134. Articolul 4 alin. (1) și (2) din aceeași Lege, reglementează că, *sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea*****sturilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.* (2) Instanţa de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărîrii judecătoreşti prezintă Ministerului Justiţiei un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil şi, după caz, dosarul sau o*****pie de pe dosar.
135. Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma*****nstatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în*****ntul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a*****sturilor şi a cheltuielilor de judecată. (2) La*****nstatarea încălcării

dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată poate decide că simpla*****nstatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral. (3) Instanţa de judecată nu poate dispune încasarea sumei creanţei ca urmare a*****nstatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti.

136. În*****ntinuare, cu privire la fondul cauzei civile, analizând și apreciind înscrisurile administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, admisibile, pertinente și*****ncludente pentru judecarea*****mpletă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor **art. art. 117 – 122 și art. 130*****d de procedură civilă**,*****legiul civil*****nstată următoarele circumstanțe de fapt:**
137. În temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nr. 3-4599/19 din 23 iulie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Solomon*****nstruct Imobil" împotriva Agenției Proprietății Publice, terț Centrul Republican pentru*****pii și Tineret „Artico", privind anularea răspunsului nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019 și obligarea avizării actului de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral ***** și documentelor anexate, a fost admisă.
138. Astfel, examinând în fond acțiunea în*****ntencios administrativ, în*****nformitate cu art. 224, 225*****d administrativ al RM, instanța de judecată a anulat răspunsul nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019 și **a obligat Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral ***** și documentelor anexate,*****nform legii.** (a se vedea f. d. 11-24).
139. În temeiul încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2022, apelul declarat de Agenția Proprietății Publice și Centrul Republican pentru*****pii și Tineret, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 23 iulie 2021, din motiv că apelanții nu au depus în termenul legal motivarea cererilor de apel, încheiere menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 mai 2022. (a se vedea f. d. 25-26, 28-32)
140. Astfel, hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nr. 3-4599/19 din 23 iulie 2021 a devenit executorie.
141. În data de **23 martie 2022** SRL „Solomon*****nstruct Imobil" s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu o cerere prin care a solicitat inițierea procedurii de executare silită a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021, emisă în cadrul dosarului nr, 3-4599/19, prin care a fost anulat răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019, *fiind obligată Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517219 și a documentelor anexate*,*****nform legii.**
142. În data de 12 aprilie 2022, în temeiul art. 53*****d administrativ, Curtea de Apel Chișinău a notificat debitorul Agenția Proprietății Publice despre cererea depusă de creditorul SRL „Solomon*****nstruct Imobil", fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la executarea, după caz, neexecutarea hotărârii judecătorești.
143. În data de 22 aprilie 2022 debitorul și-a expus opinia pe marginea cererii cu privire la inițierea procedurii de executare, invocând că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021 Agenția Proprietății Publice a fost obligată să avizeze actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr, cadastral 0100517219 și a documentelor anexate la acesta doar în cazul în care acestea*****respund rigorilor de fond și formă, stabilite de prevederile actelor normative în materia respectivă. În acest sens, debitorul a argumentat că

regulile de perfectare a documentelor rezultate în urma efectuării lucrărilor cadastrale, inclusiv a actului de stabilire a hotarelor unui teren, se*****nțin în Instrucțiunea cu privire Ia modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 și în Instrucțiunea cu privire la*****nținutul și modul de elaborare a documentației cadastrale la formarea bunurilor imobile, aprobat prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 71 din 04.08.2017, potrivit cărora, în cazul în care creditorul prezintă spre avizare actul de stabilire a hotarelor terenului cu nr. cadastral 0100517219 și a anexelor la acesta, perfectate cu abateri de le prevederile instrucțiunilor nominalizate, Agenția Proprietății Publice, nu poate avea obligația de a le aviza.

144. La 27 aprilie 2022 Curtea de Apel Chișinău a notificat creditorului opinia debitorului, astfel la 05 mai 2022 creditorul a depus obiecții pe marginea acesteia.
145. La 12 mai 2022 Curtea de Apel Chișinău a notificat aceste obiecții debitorului fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării pentru prezentarea opiniei referitor la obiecțiile creditorului, iar la 23 mai 2022 Agenția Proprietății Publice a depus cerere privind prelungirea termenului de expunere a opiniei pe marginea cererii privind inițierea procedurii de executare.
146. La 26 mai 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a depus cerere privind aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă Agenției Proprietății Publice.
147. La 27 mai 2022 Agenția Proprietății Publice a depus opinia asupra cererii creditorului cu privire la executarea actului judecătoresc, prin care a reiterat opinia*****nform explicațiilor din 22 aprilie 2022.
148. La 07 iunie 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a depus o altă cerere prin care a solicitat aplicarea*****respunzătoare a dispozițiilor de executare a actului judiciar din 23 iulie 2021, care se va încadra în norma art. 253 din*****dul administrativ, iar în caz de neexecutare, dispunerea aplicării dispoziției art. 255 din*****dul administrativ, prin avizarea actului de către instanța de judecată.
149. La 17 iunie 2022 Curtea de Apel Chișinău a notificat debitorul despre cererea creditorului privind aplicarea*****respunzătoare a dispozițiilor de executare a actului judecătoresc, fiindu-i stabilit un termen de 10 zile de la recepționarea notificării, pentru prezentarea opiniei referitor la cererea creditorului,
150. La 24 iunie 2022 SRL „Solomon*****nstruct Imobil" a depus o cerere prin care a invocat că debitorul nu poate fi îndreptățit în neexecutarea unui act judiciar cu caracter irevocabil, prin atitudinea/dezacordul acestuia în raport cu actul judiciar emis la 23 iulie 2021, or, debitorul la etapa procedurii de executare are o obligație certă expusă direct nemijlocit în partea dispozitivă a hotărârii din 23 iulie 2021 și care urmează a fi executat integral fără interpretări și expuneri de opinie în termenul stabilit, iar neexecutarea actului judiciar este*****ndiționată de aplicarea sancțiunilor stabilite de*****dul administrativ.
151. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2023 a fost aplicată Agenției Proprietății Publice amendă în mărime de unități*****nvențională; pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021.
152. La 31 martie 2023 debitorul Agenția Proprietății Publice a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău o scrisoare, prin care a informat instanța de executare că: „[…]*****nform răspunsului CNA nr. 03/39-5005 din 27.03.2023, Agenția Proprietății Publice a fost informată că terenul nr. cadastral litigios, este obiectul investigării pe cauza penală nr. 2020970234*****nexat la cauza nr. 2019970319, care este în desfășurare si la moment nu

este adoptată nici o decizie definitivă. Subsecvent, s-a menționat că asupra terenului cu nr. cadastral respectiv, ca măsură asiguratorie pe cauza penală sus menționată, a fost aplicat sechestru în baza demersului procurorului și a ordonanței de aplicare a sechestrului din 01 august 2019, mandatului judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 02 august 2019, menținut prin încheierea din 22 septembrie 2021 a*****legiului civil,*****mercial și*****ntencios, administrativ al Curții Supreme de Justiție.

153. Astfel, suplimentar situațiilor reflectate de către Agenția Proprietății Publice în executarea actului judecătoresc vizat, sunt identificate și alte circumstanțe de drept privind restricționarea acțiunilor Agenției în valorificarea actului judecătoresc vizat,*****ndiționate de prevederile art. 203 alin. (1)*****d de procedură penală, care dispune că „punerea sub sechestru a bunurilor este o măsură procesuală de*****nstrângere, care*****nstă în inventarierea bunurilor și interzicerea proprietarului sau posesorului de a dispune de ele, iar în caz de necesitate, de a se folosi de aceste bunuri.” În*****ntextul celor menționate, Agenția Proprietății Publice a solicitat suportul Curții de Apel Chișinău în determinarea*****rectitudinii/legalității acțiunilor ce se impun a fi întreprinse pe procedura executorie vizată.
154. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2023, a fost admis recursul depus de Agenția Proprietății Publice, a fost anulată încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2023 și s-a restituit cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, reținând după cum urmează: „Instanța de recurs*****nstată că hotărârea judecătorească supusă executării, impune Agenția Proprietății Publice la acțiunea de a aviza actul de stabilire a hotarelor și documentelor anexate, însă specifică că această acțiune trebuie să fie în limitele cadrului legal. La caz,*****mpletul de judecată reține prevederile Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și cadastru nr. 70 din 04 august 2017, în special, pct. 251, potrivit căruia dacă terenul (pentru care se stabilesc hotarele) are hotar*****mun cu terenul proprietate publică, înregistrat în cadrul lucrărilor de delimitare şi hotarul nou-stabilit nu generează suprapuneri grafice,*****ordonarea acestui hotar cu autoritatea publică ce administrează terenul proprietate publică adiacent nu este necesară. Potrivit materialelor cauzei, actul de stabilire a hotarelor terenului şi documentele anexate la acesta (actul de*****nstatare pe teren, schema de stabilire a hotarelor, planul geometric al terenurilor - prezentate de către SRL „Solomon*****nstruct Imobil" anterior spre avizare), atestă că planul cadastral nu*****respunde cu amplasarea reală, necorespunderea se datorează suprapunerii terenurilor, respectiv în mod evident aceste acte nu pot fi avizate de către Agenţia Proprietăţii Publice în felul în care au fost prezentate. Reieşind din textul dispozitivului hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani, potrivit căreia: „a fost obligată Agenţia Proprietăţii Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517219 şi a documentelor anexate,*****nform legii", nu rezultă ideea că, Agenţia Proprietăţii Publice urmează să avizeze actele în varianta propusă de SRL „Solomon*****nstruct Imobil”, ci actele care*****respund rigorilor legii.”
155. În temeiul încheierii Curții de Apel Chișinău nr. 3ex-17/22 din 17 noiembrie 2024, instanța de*****ntencios administrativ*****mpetentă pentru executarea hotărârilor judecătorești pronunțate în cauzei de*****ntencios administrativ, a dispus încetarea procedurii de executare silită a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021, emisă în cauza de*****ntencios administrativ nr. 3-4599/19, la acțiunea înaintată de SRL „Solomon*****nstruct Imobil” către Agenția Proprietății Publice, persoană terță Centrul

Republican pentru*****pii și Tineret „ARTICO”, privind anularea răspunsului nr. 03-05-3814 din 19.09.2019, obligarea avizării actului de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral 0100517219 și a documentelor anexate, **încheiere menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3r-278/24 din 7 mai 2025.**

156. În acest*****ntext, este întemeiat a reține că, în temeiul încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 10 noiembrie 2022, emisă pe marginea cererii creditorului SRL „Solomon*****nstruct Imobil” privind explicarea hotărârii, prima instanța a*****ncluzionat asupra netemeiniciei cererii nominalizate, iar în motivarea încheierii fiind invocat: „[…] ținând*****nt de faptul că prin hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 03.10.2019, expres și explicit s-a obligat Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu număr cadastral 0100517219 și documentelor anexate**,*****nform Legii (legislației în vigoare la momentul demarării procedurii administrative)”.**
157. În această privință, **instanța specializată în materie de*****ntencios administrativ*****mpetentă pentru executarea hotărârii a reținut că**, în*****nformitate cu prevederile pct. 4 din Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin Ordinul directorului general al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 (în redacție la data depunerii cererii privind avizarea actului de stabilire a hotarelor – 14.02.2019), […] actul de stabilire a hotarelor – act întocmit de către reprezentantul autorității publice*****mpetente, prin care se identifică hotarul terenului și punctele de*****titură a hotarului,*****nform documentelor ce*****nfirmă dreptul; […] autoritatea publică*****mpetentă (la stabilirea hotarelor) – 1) reprezentantul autorității publice locale de nivelul I (specialistul pentru reglementarea regimului proprietății funciare a primăriei) - la stabilirea hotarelor terenurilor proprietate publică a unității administrativ- teritoriale de nivelul I sau proprietate privată; 2) reprezentantul serviciului raional relații funciare și cadastru – la stabilirea hotarelor terenurilor proprietate publică a unității administrativ- teritoriale de nivelul II; 3) reprezentantul împuternicit al instituției care gestionează terenurile proprietate publică a statului – la stabilirea hotarului terenurilor proprietate publică a statului.
158. În*****nformitate cu prevederile art. 14 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (în redacție la data depunerii cererii de avizare a Actului – 14.02.2019), (1) Lucrările cadastrale se*****mpun din: [...] b) stabilirea și marcarea prin borne a hotarelor terenurilor; [...] (2)*****mponența lucrărilor cadastrale, necesare*****lectării de date pentru cadastru, o determină organele cadastrale teritoriale în modul stabilit de organul central de specialitate în domeniul cadastrului. (3) La transmiterea sau grevarea drepturilor asupra bunurilor imobile, lucrările cadastrale se efectuează în baza cererii titularului de drepturi.
159. Conform art. 15/2 alin. (2)-(4) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (în redacție la 14.02.2019),(4) (2) La cererea titularului de drepturi asupra terenului, punctele de*****titură ale hotarelor pot fi marcate prin borne în modul stabilit de organul central de specialitate în domeniul cadastrului. Cheltuielile pentru stabilirea hotarelor și marcarea acestora pe teren sînt suportate de titularul de drepturi.
160. (3)După stabilirea hotarelor la fața locului și întocmirea actului de stabilire a hotarelor de către autoritatea administrației publice locale de nivelul întîi, executanții lucrărilor cadastrale efectuează măsurări pe teren pentru întocmirea planului geometric. Documentația cadastrală prezentată spre recepție trebuie să permită identificarea*****rectă a punctelor de*****titură

ale terenului pe teritoriul țării, verificarea*****respunderii hotarelor terenului cu hotarele terenurilor adiacente. Hotarele terenului se reprezintă pe planul cadastral și pe cel geometric. (4) Actul de stabilire a hotarelor poate fi atacat în instanța de*****ntencios administrativ.

161. Conform pct. 7, 8 din Instrucțiunea aprobată prin Ordinul directorului general al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 (în redacție la 14.02.2019), (7) Responsabilitatea pentru stabilirea hotarului terenului, aprobarea planului geometric o poartă autoritatea publică*****mpetentă de stabilirea hotarelor. (8) Responsabilitatea pentru*****rectitudinea întocmirii și legalitatea documentației cadastrale o poartă întreprinderea care a executat lucrarea cadastrală.
162. Conform pct. 25 din Instrucțiune (în redacție la 14.02.2019), Dacă terenul are hotare*****mune cu terenurile proprietate publică a statului (drumuri, căi ferate, păduri, ape, etc.) hotarul*****mun între aceste terenuri se stabilește în prezenta reprezentanților împuterniciți ai instituției ce administrează terenul în cauză și reprezentanților autorităților publice centrale.
163. În pct. 26 al Instrucțiunii (în redacție la 14.02.2019) este stipulat că, Reprezentantul autorității publice*****mpetente în*****mun cu titularul de drepturi, iar după caz, reprezentanții instituțiilor ce administrează terenurile proprietate publică și executantul lucrărilor cadastrale, în baza documentelor menționate la pct.24 - 25 ale prezentei Instrucțiuni, stabilesc punctele de*****titură a hotarelor terenului și materializează acestea cu țăruși de lemn sau de metal. Materializarea cu borne de hotar se efectuează doar la solicitarea titularului de drept și din*****ntul acestuia.
164. Pct. 28 din Instrucțiune (în redacție la 14.02.2019) stipulează că, Rezultatele stabilirii hotarelor se stipulează în actul de stabilire a hotarelor (Anexa 3), care se semnează de: - reprezentantul autorității publice*****mpetente, - titularul de drept, - reprezentanții autorităților publice centrale, în cazul când terenul adiacent este proprietate publică a statului, - executantul lucrărilor de măsurare, titularii de drepturi ai terenurilor adiacente sau de reprezentanții acestora, în cazul stabilirii hotarelor fixe.
165. Conform art. 19 alin. (1)-(4) din Legea nr. 1543/1998 (în redacție la 14.02.2019), (1) Hotarul fix se stabilește prin marcarea hotarului terenului la fața locului prin puncte de hotar, cu racordarea acestora la punctele de reper sau la obiectele capitale din apropiere. (2) Hotarul fix se stabilește în baza actului de*****nstatare pe teren,*****ordonat împreună cu proprietarii terenurilor adiacente. La stabilirea hotarului fix se întocmește în mod obligatoriu planul geometric al terenului. (3) Hotarul fix se stabilește la cererea și din*****ntul proprietarului de teren. (4) Strămutarea bornelor de hotar de către persoane neautorizate este interzisă. […]
166. Art. 56 alin. (2) din Legea nr. 1543/1998 (în redacție la 14.02.2019), În cazul stabilirii hotarelor fixe ale terenului, dreptul asupra bunurilor imobile se înregistrează cu*****ndiția*****ordonării actului de stabilire a hotarelor sau a actului de*****nstatare pe teren cu toți proprietarii terenurilor adiacente.
167. În*****nformitate cu pct. 29 din Instrucțiunea aprobată prin Ordinul directorului general al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 (în redacție la 14.02.2019), stipulează expres că: Dacă titularii terenurilor adiacente nu ajung la un acord privind stabilirea hotarelor și refuză semnarea actului de stabilire ori nu s-au prezentat la procedura de stabilire a hotarelor terenului, segmentul de hotar respectiv se*****nsideră ca segment de hotar cu statut general.

168. În*****ntinuare, **instanța specializată în materie de*****ntencios administrativ*****mpetentă pentru executarea hotărârii a*****nchis că,** ținând*****nt de faptul că legiuitorul a prevăzut mecanismul de reglementare a cazurilor în care titularii terenurilor adiacente nu ajung la un acord privind stabilirea hotarelor și refuză semnarea actului de stabilire a hotarelor terenului, decade necesitatea obligării acestora să aplice semnătura și ștampila instituției pe Actul de stabilire a hotarelor terenului din 04 februarie 2019 și documentele anexate la acesta.
169. În același*****ntext, instanța de judecată a reținut că, prin prisma prevederilor pct. 29 al Instrucțiunii, rezultă că în cazul în care titularii terenurilor adiacente nu ajung la un acord privind stabilirea hotarelor și refuză semnarea actului de stabilire ori nu s-au prezentat la procedura de stabilire a hotarelor terenului, segmentul de hotar respectiv se*****nsideră ca segment de hotar cu statut general. Iar, următorii pași care pot fi întreprinși de părți în vederea apărării drepturilor sale, sunt reglementate de Secțiunea 5 din Instrucțiunea aprobată prin Ordinul directorului general al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 (în redacție la 14.02.2019), respectiv excedează obiectul documentului executoriu din speță și nu pot fi puse în discuție de instanța de executare.
170. Nemijlocit, instanța specializată în materie de*****ntencios administrativ*****mpetentă pentru executarea hotărârii a*****nchis că refuzul semnării actului nominalizat reprezintă o opțiune aleasă de Agenția Proprietății Publice, prin prisma pct. 29 din Instrucțiunea aprobată prin Ordinul directorului general al Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 04.08.2017 (în redacție la 14.02.2019).
171. Astfel, reieșind din faptul că prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021, Agenția Proprietății Publice a fost obligată să avizeze actul de stabilire a hotarelor terenului și documentelor anexate,*****nform legii, **iar Legea acordă dreptul discreționar a proprietarului terenului adiacent de a semna sau a nu semna Actul de stabilire a hotarelor terenului, dacă nu este de acord cu*****ncluziile reflectate în actul nominalizat**, legislația stabilind acțiunile care urmează a fi întreprinse în*****ntinuare de proprietarul terenului, **instanța specializată în materie de*****ntencios administrativ*****mpetentă pentru executarea hotărârii** a ajuns la*****ncluzia că scopul executării a fost atins,*****respunzător sunt întrunite*****ndițiile pentru încetarea procedurii de executare a Hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021.
172. În această privință, reieșind din circumstanțele de fapt și drept*****nstatate de instanța de*****ntencios administrativ, cu titlu de norme de drept incidente procedurii de executare a hotărârii judecătorești a cărei neexecutare în termen rezonabil se invocă de către reclamant,*****legiul civil reține că, în*****nformitate cu art. 224*****d administrativ al RM, (1) Examinând acțiunea în*****ntencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;
173. În*****nformitate cu art. 229*****d administrativ al RM, (1) Hotărârile judecătorești definitive sunt obligatorii pentru participanții la proces și succesorii de drept ai acestora. (2) Persoanele atrase în proces de instanța de judecată sunt obligate să respecte hotărârea acesteia și atunci când nu participă la procesul de judecată sau când înștiințează expres că acceptă judecarea acțiunii în*****ntencios administrativ în lipsa lor.
174. În*****nformitate cu art. 249*****d administrativ al RM, (1) Hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută*****nform prevederilor prezentului capitol. (2) Pentru

executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt*****mpetente instanțele de apel. (3) Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi*****ntestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile. (4) Prevederile art. 174 se aplică*****respunzător.

175. În temeiul art. 250*****d de executare al RM, Titluri executorii sunt: a) hotărârile judecătorești executorii; b) încheierile judecătorești executorii*****nform art. 214 și 215; și c) tranzacțiile de împăcare*****nform art. 217.
176. În*****nformitate cu art. 251*****d administrativ al RM, (1) Hotărârile judecătoriilor sunt executorii după expirarea termenului de apel. (2) Deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor. (3) Încheierile judecătoriilor și ale instanțelor de apel sunt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora. (4) Deciziile Curții Supreme de Justiție sunt executorii din momentul emiterii lor.
177. Iar, în*****nformitate cu prevederile art. 174 alin. (1), (3)*****d administrativ al RM, **măsurile de executare trebuie să fie într-un raport rezonabil faţă de scopul pe care îl au şi să fie selectate în aşa fel încît să afecteze la minimum individul şi societatea. Executarea încetează imediat ce scopul ei este atins.**
178. Cu întâietate,*****legiul civil reține că, statul trebuie să-şi organizeze un sistem de executare care să asigure o executare efectivă. Fiecare stat trebuie să asigure funcţionarea unor instrumente juridice care să fie adecvate şi suficiente pentru a asigura executarea obligaţiilor pozitive care revin statului (Ruianu c. României, § 66).
179. În acest*****ntext, instanța verifică dacă durata procedurilor de executare, în care reclamantul a fost parte, depășește*****ndiţia „termenului rezonabil" garantată de Articolul 6 § 1 (mutatis mutandis hotărîrile Di Pede c. Italiei şi Zappia c. Italiei §§ 20-24 şi, respectiv, §§ 16-20), iar rezonabilitatea duratei procedurilor este evaluată în lumina circumstanţelor cauzei, cu referire la criteriile stabilite în jurisprudenţa sa, în special*, (i)*****mplexitatea cauzei, (ii)*****mportamentul reclamantului şi (iii) al autorităţilor care examinează cauza* (Kormacheva c. Rusiei, § 51; Josan, § 18).
180. Pentru a putea examina exigenţa respectării termenului rezonabil în materia executării,*****legiul civil ia în*****nsideraţie*****mplexitatea procedurii,*****mportamentul părţilor, precum şi obiectul deciziei care urmează a fi executată (Raylyan c. Rusiei, § 31, Norma SRL, § 25).
181. În*****ntinuare,*****legiul apreciază termenul rezonabil reieșind din data la care reclamantul a solicitat oficial executarea hotărîrii judecătoreşti pronunţate în favoarea sa (dies a quo), corespunzător, reieșind din sfîrşitul perioadei de executare (dies ad quern), apreciind miza (importanţa) pentru reclamant, reieșind nemijlocit din (i) complexitatea cauzei, (ii) comportamentul reclamantului şi (iii) al autorităţilor responsabile.
182. Prin urmare, reieșind din natura dispozițiilor pasibile de executat la punerea în executare silită a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nr. 3-4599/19 din 23 iulie 2021, perioada de executare și măsurile de executare luate într-un raport rezonabil faţă de scopul legitim urmărit, în raport cu faptul că executarea a fost dispusă imediat ce scopul ei este atins prin act judecătoresc irevocabil, Colegiul civil ajunge la concluzia că, deși acțiunea este compatibilă ratione materiae, prevederile Legii nr. 87 fiind aplicabile, deoarece nu s-a constatat existența unei aparențe de încălcare a termenului rezonabil de executare a hotărîrii judecătorești, acțiunea civilă urmează să fie respinsă ca neîntemeiată.

183. Nemijlocit, încheierea Curții de Apel Chișinău nr. 3ex-17/22 din 17 noiembrie 2024, privind încetarea procedurii de executare silită a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021, constituie autoritatea lucrului judecat, iar argumentele intimatului, în această privință, contravin dispozițiilor instanței de contencios administrativ competente pentru executarea hotărârii și exprimă un dezacord cu actul judecătoresc, care a fost deja supus controlului de legalitate și temeinicie, fiind menținut prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 3r-278/24 din 7 mai 2025.
184. Corespunzător, în baza circumstanțelor de fapt constatate și a normelor de drept aplicate, Colegiul constată că, instanţa de fond nu a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate nu li s-a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea judecătorească pronunțată în prima instanță nu este întemeiată.
185. Prin urmare, deoarece concluziile primei instanțe sunt întemeiate pe aprecierea subiectivă a probelor administrate și a faptelor constatate, respectiv pe interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, instanța de apel consideră că circumstanțele constatate constituie temei de casare a hotărârii judecătorești și pronunțare a unei noi hotărâri judecătorești, motivele apelantului fiind întemeiate în această privință, în condițiile în care săvîrşirea acestor încălcări au dus la soluţionarea eronată a cauzei și constituie temei de casare a hotărârii judecătoreşti.
186. În continuare, Colegiul civil respinge argumentele intimatului, or, reieșind din circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, se constată că acestea se întemeiază pe interpretarea eronată a dispozițiilor hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nr. 3-4599/19 din 23 iulie 2021.
187. Nemijlocit, examinând în fond acțiunea în contencios administrativ, în conformitate cu art. 224, 225 Cod administrativ al RM, instanța de judecată a anulat răspunsul nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019 și a obligat Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral ***** și documentelor anexate, *conform legii.*
188. Dispozițiile instanței de contencios administrativ rezultă din limitele judecării acțiunii în contencios administrativ înaintate, care se califică ca fiind în realizare și care, prin prisma art. 206 alin. (1) lit. c) și art. 224 alin. (1) lit. c) Cod administrativ al RM, presupune că, constatând că pretențiile reclamantului sunt întemeiate, instanța obligă autoritatea la acțiune.
189. Astfel, în circumstanțele în care Agenția Proprietății Publice a fost obligată să avizeze actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral ***** și documentelor anexate, conform legii, iar instanța de contencios administrativ, în temeiul încheierii Curții de Apel Chișinău nr. 3ex-17/22 din 17 noiembrie 2024, a dispus încetarea procedurii de executare silită a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 23 iulie 2021, reieșind din faptul că măsurile de executare au fost luate în conformitate cu Legea, iar scopul executării a fost atins într-un termen rezonabil, Colegiul civil constată că, pretențiile reclamantului, privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, respectiv pretențiile subsecvente privind repararea prejudiciului moral și încasarea venitului ratat, sunt pasibile de respins ca fiind neîntemeiate.
190. Or, normele de drept, citate supra, acordă dreptul discreționar al proprietarului terenului adiacent de a semna sau a nu semna Actul de stabilire a hotarelor terenului, dacă nu este de acord cu concluziile reflectate în actul nominalizat.
191. Respectiv, Colegiul civil constată că, reclamantul apreciază eronat conținutul și întinderea acțiunii la care, prin hotărâre judecătorească, a fost impusă autoritatea, de avizare a hotarelor

terenului cu numărul cadastral ***** și documentelor anexate, conform legii, executarea acestor dispoziții și realizarea acțiunii impuse, conform legii, fiind condiționată de comportamentul reclamantului.

192. Mai mult, legislația stabilește acțiunile care pot fi întreprinse în continuare de proprietarul terenului pentru a-și realiza drepturile sale în circumstanțele în care unul dintre ***** terenurilor învecinate refuză să semneze, reclamantul având acces liber la justiție prin depunerea unei acțiunii civile, pasibile de examinare în procedură contencioasă generală.
193. În rest, Colegiul civil constată că argumentele intimatului „Solomon Construct Imobil" SRL se întemeiază pe aprecierea subiectivă a faptelor constatate și interpretarea eronată a normelor de drept material, fiind pasibile de respins ca vădit neîntemeiate.
194. **În concluzie,** ținând cont de faptul că prima instanță nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru examinarea cauzei, concluziile primei instanțe fiind în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate, iar la pronunțarea hotărârii judecătorești prima instanță a aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia să admită apelul declarat, să caseze integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 noiembrie 2024 și să adopte o nouă hotărâre prin care se respinge integral cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Solomon Construct Imobil" împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea venitului ratat, ca fiind neîntemeiată.
195. **Compensarea cheltuielilor de judecată:**
196. În temeiul art. 94 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă al RM*, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.* Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.
197. În conformitate cu art. 94 alin. (3) și (4) Cod de procedură civilă al RM, **prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii.** Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărîrea atacată sau pronunţă o nouă hotărîre, instanţa ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.
198. Astfel, ținând cont de faptul că instanța de judecată respinge integral acțiunea civilă, Colegiul civil constată că nu există temei de compensare a cheltuielilor de judecată suportate de către SRL „Solomon Construct Imobil" la judecarea cauzei civile în fond și în apel.
199. În temeiul art. 98 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă al RM, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia. (2) În caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este

scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la reclamant, dacă reclamantul nu este scutit de plata acesteia.

200. Astfel, ținând cont de faptul că instanța de judecată admite apelul, casează integral hotărârea și pronunță o nouă hotărâre prin care respinge integral acțiunea civilă depusă de către SRL „Solomon Construct Imobil" împotriva Ministerului Justiției, deoarece Ministerul Justiției al RM a fost scutit de drept de la plata taxei de timbru, iar SRL „Solomon Construct Imobil" a pierdut procesul și nu este scutit de drept de la plata taxei de timbru, Colegiul civil ajunge la concluzia că este legal și întemeiat să încaseze din contul SRL „Solomon Construct Imobil" în contul instanței judecătorești, Curtea de Apel Centru, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru de la plata căreia apelantul este scutit în temeiul Legii.

201. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c), art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e :

Se admite apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 noiembrie 2024, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Solomon Construct Imobil" împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea venitului ratat, și se adoptă o nouă hotărâre prin care:

Se respinge integral cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Solomon Construct Imobil" împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea venitului ratat.

Se încasează din contul SRL „Solomon Construct Imobil" în contul instanței judecătorești, Curtea de Apel Centru, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru de la plata căreia apelantul este scutit în temeiul Legii.

Decizia integrală se întocmeşte în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunţarea dispozitivului deciziei şi se publică pe pagina web a instanţei judecătorești.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Preşedintele şedinţei, judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.